

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รูปแบบและวิธีการจัดการพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้

เขตดุสิต กรุงเทพฯ

ผู้เขียน

นายโอภาส ยาคามี

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(การจัดการศิลปะและวัฒนธรรม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.วรลัญจก์ บุญสุรัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.สุนันทา รัตนาวะดี

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบและวิธีการจัดการพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ เขตดุสิต กรุงเทพฯ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ เขตดุสิต กรุงเทพฯ เพื่อศึกษากระบวนการจัดการ แนวคิดการจัดแสดง นิทรรศการ (Exhibition) วิธีการบริหาร สภาพปัญหา และตัวแปรที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของ พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ตลอดจนเสนอแนวทางการจัดการ และการจัดแสดงนิทรรศการ (Exhibition) ที่จะเป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินการพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ต่อไป มีวิธีการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ที่ศึกษา ทำการวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบของการจัดการ พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ เขตดุสิต กรุงเทพฯ และเสนอผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่เสนอเรื่องราว วัฒนธรรมของดอกไม้แห่งแรกในประเทศไทยและแห่งเดียวของโลก นำเสนอชิ้นงานจากศิลปะ ดอกไม้และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดดอกไม้จากอดีตถึงปัจจุบัน ตั้งอยู่บนถนน รัชดาภิเษก เขตดุสิต กรุงเทพฯ เปิดดำเนินงานเมื่อ พ.ศ. 2555 การศึกษาในด้านการจัดแสดงของ

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ประกอบด้วย อาคารพิพิธภัณฑ์ 1 หลัง เป็นบ้านโบราณสไตล์โคโลเนียล ขนาด 2 ชั้น อายุประมาณ 100 ปี นำมาปรับพื้นที่ภายในเป็นห้องจัดนิทรรศการทั้งหมด 7 ห้อง ห้องที่ 1 หอภาพชุด ห้องที่ 2 โลกแห่งวัฒนธรรมดอกไม้ ห้องที่ 3 อุโบสถดอกไม้ ห้องที่ 4 และ 5 หอมรดกวัฒนธรรมดอกไม้ ห้องที่ 6 ปากกาและดินสอ ห้องที่ 7 หัวใจแห่งการจัดดอกไม้ สมัยใหม่นอกจากจะจัดแสดงนิทรรศการภายในอาคารแล้ว ยังมีการจัดสวนซึ่งเป็นนิทรรศการที่มีชีวิต ซึ่งรวบรวมพันธุ์ไม้และดอกไม้ที่ใช้ในงานวัฒนธรรมดอกไม้ไทย ตลอดจนพันธุ์ไม้มงคลที่หลากหลายตามทศมงคล และความเชื่อของชาวไทยแต่โบราณ ให้ผู้เข้าชมได้ศึกษาหาความรู้

สำหรับการบริหารจัดการ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ มีโครงสร้างการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์โดยแบ่งเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายมัลติเทสต์ และฝ่ายบริการ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประจำจำนวน 11 คน และเจ้าหน้าที่ด่วยเวลาจำนวน 2 คน ค่าเข้าชมทั้งชาวไทยและต่างประเทศคนละ 150 บาท มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร รายการโทรทัศน์ และทางเว็บไซต์ส่วนตัว ปัญหาของพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ คือ จำนวนผู้เข้าชมในช่วงเวลาที่ผ่านมายังมีน้อย เนื่องจากมีปัญหาด้านทำเลที่ตั้งและการเดินทางที่ลำบาก รวมทั้งบุคลากรมีไม่เพียงพอทำให้ผู้เข้าชมต้องนั่งรอการฟังบรรยายเป็นเวลานาน และสิ่งของจัดแสดงที่เป็นชิ้นงานของดอกไม้ยังมีน้อยเกินไป

ผลจากการศึกษาทำให้เห็นว่าพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้มีสภาพปัญหาและความไม่พร้อม ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของการเป็นแหล่งเรียนรู้และความเพลิดเพลิน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้เสนอรูปแบบและวิธีการปรับปรุงการบริหารจัดการและการจัดแสดง (Exhibition) พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

Thesis Title	Presentation and Management of The Museum of Floral Culture, Dusit, Bangkok	
Author	Mr. Opas Yarcammee	
Degree	Master of Arts (Art and Culture Management)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Woralun Boonyasurat	Advisor
	Assoc. Prof. Sunanta Rattanawadee	Co-advisor

Abstract

Thesis of "Presentation and Management of The Museum of Floral Culture, Dusit, Bangkok" has 2 objectives which are to study historical background, exhibition technique and management technique of the Museum of Floral Culture in Dusit District, Bangkok and to study pattern and management technique of the Museum of Floral Culture to apply with museum of floral culture in other properties to be more sustainable and accomplish. Research methodology consists of documents studies and field studies by exploring, observing and interviewing officers and those related to the museum. The following steps are to analyze for pattern and management technique of the Museum of Floral Culture, Dusit District, Bangkok and to present the result.

The study found that the Museum of Floral Culture is the first and only museum in Thailand and in the world that present floral culture. This museum presents floral art objects and historical evidences related to flower decoration from the past to the present. It is located at 315 Soi Samsen 28 Soi Ongkarat Junction 13, Nakorn Chaisri Road, Dusit District, Bangkok. The museum operated from 2012 til the present.

In term of exhibition, the Museum of Floral Culture consists of 1 main building as an old colonial house. The building has 2 stories and ages around 100 years which is separated to 7 exhibition rooms. There are room 1 Dusit Gallery, room 2 World of Floral Culture, room 3

Temples of Flowers, room 4 Heritage of Thai Flower Culture I, room 5 Heritage of Thai Flower Culture II, room 6 Pen, Pencil and Possibility and room 7 Heart of Modern Flower Arrangement. Not only indoor exhibition but there is also garden exhibition as a living exhibition. It collects plants and flowers in Thai Floral Culture and various plants for good fortune by direction of fortune and ancient Thai belief for the visitors to study.

In term of management, this museum organizes its staffs to 3 departments which are management, guide and service. It has 11 full time staffs and 2 part time staffs. The admission fee for both Thai and foreigner is 150 baht per person. It has visitors from the opening in 12th August 2012 till the present around 3,800 persons. There is public relation through many channels such as newspapers, magazines, TV shows and its website. Moreover, it can be searched through the internet which provides many details clearly. This museum has problems in location and transportation which made it hard to visit. There are also problems in insufficient personnel which made visitors have to wait for the orientation for long time and insufficient floral art objects.

From the study, this museum has problems about exhibition and management which still considered weak. This made the museum unsuccessful and cannot accomplish the goal of being learning center and giving visitor enjoyment. Therefore, the researcher presents pattern and exhibition improvement and management technique to make the Museum of Floral Culture more suitable.